

WANNEER VRAAG JE OM EEN SECOND OPINION?

Stel, je twijfelt sterk aan de juistheid van een door de huisarts of specialist gestelde diagnose, de zin van een behandelplan of het nut van bepaalde medicatie. Wat doe je dan? ”Eerst terug naar de betreffende behandelaar,” vindt Pauline Kamphorst van het Informatie- en Klachtenbureau Gezondheidszorg Utrecht. ”Kom je er echt niet uit, dan heb je altijd nog recht op een second opinion.”

Het Informatie- en Klachtenbureau Gezondheidszorg (IKG) Utrecht - onderdeel van het Provinciaal Patiënten en Consumenten Platform - is één van de 27 regionale IKG's in Nederland. Coördinator Pauline Kamphorst: ”Bij het IKG kun je terecht voor informatie over patiëntenrechten, klachten over de gezondheidszorg en steun bij bijvoorbeeld het schrijven van brieven. Vorig jaar kwamen er zo'n 750 klachten en 550 vragen bij het IKG Utrecht binnen. Of het aantal verzoeken om een second opinion toeneemt, is lastig te zeggen. Hoewel je in het algemeen kunt stellen dat mensen steeds mondiger worden en dus eerder om een 'tweede mening' zullen vragen.”

Met een second opinion wordt in de gezondheidszorg dus de mening bedoeld van een andere deskundige dan de eigen hulpverlener. Deze geeft op verzoek zijn of haar visie op een diagnose of behandeling, maar neemt de behandeling niet over. Pauline: ”Het recht op een second opinion is sinds 1995 - toen de Wet op de Geneeskundige Behandelings Overeenkomst (WGBO) werd ingevoerd - wettelijk geregeld. Het maakt niet uit om welk soort behandelaar het gaat: om een fy-

siotherapeut, specialist, huisarts, tandarts of andere hulpverlener. En je kunt op verschillende momenten een tweede mening vragen: bij een diagnose, voor én tijdens een behandeling. Denk in het laatste geval bijvoorbeeld aan een serie operaties waarover je gaandeweg je twijfels krijgt of aan de behandeling met een bepaald soort medicatie.”

INFORMATIE

Dat je er recht op hebt, betekent niet dat je bij de minste of geringste twijfel ook gebruik moet maken van een tweede mening. Pauline: ”Veel onzekerheid komt voort uit een gebrek aan informatie. Probeer er eerst uit te komen met de betreffende behandelaar. Stel vragen! Misschien kunnen sommige antwoorden de onzekerheid toch wegnemen. En verzamel informatie. Denk in geval van medicatie bijvoorbeeld aan de apotheek, de Geneesmiddelenlijn of internet. Over veel ziektes en behandelingsmethoden bestaan folders. Vraag daar om bij de huisarts, specialist of zorgverzekeraar. Ook patiëntenorganisaties kunnen gerichte informatie geven of doorverwijzen.”

”Kom je er op die manier echt niet uit en blijven de twijfels bestaan? Dan wordt het tijd om een tweede mening te vragen. De eigen hulpverlener is de

aangewezen persoon om door te verwijzen naar iemand die een tweede mening kan geven. Als je zelf al iemand op het oog hebt, kun je dat met de eigen hulpverlener bespreken. De meest hulpverleners zullen geen probleem maken van een verzoek om een tweede mening. In de medische wereld is het immers heel gebruikelijk dat onderling wordt overlegd. Trouwens, als hulpverlener ben je gewoon verplicht om een second opinion te bieden.”

VERGOEDING

Weigert de hulpverlener een doorverwijzing, waardoor de vergoeding door de zorgverzekeraar in het geding kan komen, dan zijn er andere wegen die je kunt bewandelen. Pauline: ”Het is namelijk niet zo dat je toestemming van de betreffende behandelaar nodig hebt. Je kunt ook zelf het initiatief nemen. Als het om een huisarts gaat, kun je bijvoorbeeld een afspraak maken met een andere huisarts uit dezelfde praktijk. Of je dient bij de zorgverzekeraar een aanvraag voor een second opinion in. Wat niet betekent dat er ook een vergoeding of verwijzing volgt.”

Pauline: ”Je zou ook kunnen overwegen om het consult zelf te betalen, het gaat tenslotte om een eenmalig iets. Of een andere huisarts zoeken die wel een verwijzing geeft. De laatste mogelijkheid is een klacht indienen tegen de eigen hulpverlener die niet wil doorverwijzen. Op dat punt zou het IKG informatie en advies kunnen bieden. Maar een klacht indienen is niet de eerste weg die je wilt bewandelen. Tenslotte neemt degene die een tweede mening geeft de behandeling niet over. Het is belangrijk om de lijnen open te houden. Desnoods achteraf door te melden dat je om een tweede mening hebt gevraagd. Hoe moeilijk dat misschien ook is.”

VERWARRING

Het krijgen van een tweede mening hoeft trouwens niet te betekenen dat alle twijfels over zijn. Pauline: ”Exact hetzelfde advies zal geruststellen. Maar het is natuurlijk mogelijk dat je precies het tegenovergestelde te horen krijgt. Dat geeft verwarring. Neem in elk geval de tijd voordat je beslist welke weg je gaat bewandelen. Want uiteindelijk ben jij degene die beslist welke behandeling voor jou het meest aanvaardbaar is”.

Bron: *Crohniek 27e jaargang, maart 2005*